

KYRK fönstret

ERIC PALMQWIST:

*"Musik ska beröra
på riktigt"*

5

**BÖCKER
SOM LYSER
UPP I VINTER**

**SAMUEL LINDSTRÖM SÖKTE
SITT URSPRUNG:**

*"Äntligen kunde
jag öppna en dörr
som varit stängd"*

TEMA

LJUS

*Livet är ljus i välkända
och trygga miljöer*

**Goda förebilder
en ögonöppnare för
PEDAGOGEN**

Camilla

Vi kan fortfarande lysa upp vintermörkret för varandra

I höstas uppmärksammade vi kompositören Lars-Åke Lundberg under en musikafton i Överluleå kyrka. En av de psalmer som han har tonsatt, och som körerna framförde under kvällen, är *Advent är mörker och kyla*. I vers 2 av psalmen, som har nummer 609 i Psalmboken, sjunger vi:

*Advent är mörker och kyla.
Vi tänder ett ljus och ber:
Förbarma dig Gud över jorden,
all nöd, all förtvivlan du ser.*

” *Nu är det nästan svårt att påminna sig livet före pandemin av covid-19.*

ÅRET SOM VI snart lägger bakom oss har gjort att dessa rader klingar lite tydligare än förut. Nöden och förtvivlan gäller inte längre bara människor långt borta i andra länder som lider under krig, svält, katastrofer eller förtryck. Idag gäller det i större utsträckning även oss själva och de människor vi har i vår närhet. Om någon för ett år sedan hade beskrivit för mig hur det skulle se ut i världen idag hade jag tyckt att det lät absurt. Nu är det nästan svårt att påminna sig livet före pandemin av covid-19. Världen är upp och ner, för hur länge till är oklart, och vi kan därför ännu inte ens skymta vidden av alla konsekvenser det kommer att få på samhället, på oss, och på den psykiska ohälsan över tid.

Psalmen fortsätter i vers 3 med:

*Advent är väntan på Kristus:
Kom Herre, kom hit i tid.
Och lär oss ta hand om varandra
och leva tillsammans i frid.*

TROTS ALLT VI har fått vara med om under den här tiden med pandemin så har också människors omsorg om varandra varit det som har burit oss framåt. Vi är beroende av varandra på ett sätt som vi inte har varit

Överluleå kyrka i vinterskrud.

Foto: ANDREAS JOHANSSON/MOSTPHOTOS

förut, och nu ser vi tydligt att det bara är tillsammans vi kan minska smittspridningen och rädda liv. Därmed kommer årets julfirande förmodligen inte att vara sig riktigt likt på många håll. Men julens budskap handlar om kärlek, och i kärlek och omsorg kan vi fortfarande lysa upp vintermörkret för varandra och sprida hopp om att världen kommer att bli en bättre plats för oss alla bara vi håller i och håller ut ännu ett tag.

Med önskan om en god jul och ett riktigt, riktigt gott nytt år!

Camilla Arvidsson

Kommunikatör

0921-775 32

camilla.arvidsson@svenskakyrkan.se

INNEHÅLL

Din församling

- 4 **Livsödet**
Samuel Lindström
- 7 **Kyrkogården**
i vinterskrud
- 8 **Kyrkoherden**
har ordet
- 25 **Serie** Yrken
i Svenska kyrkan
- 28 **Kyrkovalet**
Så går det till
- 30 **Krönika**
- 31 **Korsord**
- 32 **Volontäråret**
Ett år av
möjligheter

Tema Ljus

- 10 Belysta platser
och minnen

Porträttet

- 16 Eric Palmqwist,
musiker

EN DEL AV **amos**

Svenska kyrkan
BODEN

5 bästa låtarna i mina lurar just nu

Lena Stenlund, musiker
i Överluleå kyrka, delar med
sig av sin bästa julmusik

Candlelight Carol

av **John Rutter**

»En av mina favoritkompisörer som
mina körer ofta får sjunga musik av.
Jag tycker om hans känsla för vackra
melodier.

Romance

av **Clara Schumann**

»Klassisk pianomusik ligger mig
varmt om hjärtat, gärna skriven av
kvinnor. De har ju genom historien
tyvärr sällan blivit framförda.

Shining on You

med **Viktoria Tolstoy**

»När jag kopplar av lyssnar jag gärna

på jazz. Viktoria hörde jag på en kon-
sert förra året och imponerades av
hennes skicklighet och scennärvaro.

Juloratoriet

av **Johann Sebastian Bach**

»För mig den absoluta julmusiken!
Ingen riktig jul utan detta fantastiska
verk för kör, solister och orkester. Helst
hör jag det live!

Julfemman (och andra låtar)

av **The Real Group**

»Röster utan instrument till är nog
det bästa man kan lyssna på. Roliga
arrangemang av skickliga sångare.

Samuel
Lindström
upptäckte
sanningen
om sitt
ursprung.

Foto: ANNA
BERGSTRÖM

**”Ty jag är Herren, din Gud, jag tar dig vid
handen och säger till dig: Var inte rädd, jag
hjälper dig.**

Jesaja 41:13

Lär känna Bibelns kvinnor!

»Det finns många kvin-
nor i Bibeln. Vissas röster
är starka, men ofta vet vi
inget mer om kvinnan än
hennes namn, om ens det.
Charlotte Frycklund ger
med krispighet och värme
liv åt *Bibelns kvinnor*, som
annars ofta bara nämns

i en bisats eller presen-
teras som en del av sina
mäns berättelser. Genom
bokens 101 möten lär vi
känna kvinnorna, sam-
tidigt som vi leds genom
Bibelns stora berättelse
och får insikter om våra
egna liv.

Trycksak
5041 0004

REDAKTION

Redaktör: Camilla Arvidsson
Adress: Kyrkfönstret, Strandplan 25,
961 34 Boden
Mejladress till redaktören:
camilla.arvidsson@svenskakyrkan.se
Telefon: 0921-77 532
Upplaga: 13 300 exemplar

Omslagsfoto: Anna Bergström
Webbplats: svenskakyrkan.se/boden
Ansvarig utgivare: Sara Grant
sara.grant@verbum.se
Produktion: Verbum AB
Distribution: PostNord
Tryck: Stibo Complete Katrineholm

VEM?

Samuel Lindström upptäckte sanningen om sitt ursprung av en slump

Samuel, jag tror att du är stulnen

Text och foto: *Anna Bergström*

» Samuel Lindström är en av Svenska kyrkans medarbetare som kyrkvaktmästare i Boden. En dag hände något som fick honom att stanna upp helt, söka sitt ursprung och finna händelser som förändrade hela hans liv. Samuel var ett av de stulna barnen från Chile som adopterades bort till Sverige under 1980-talet.

– Jag satt och körde på kyrkogården. Jag hade glömt mina hörlurar hemma just den här dagen. Jag brukar annars lyssna på musik men nu fick det bli radio. Jag lyssnade lite på ett radioprogram där de började prata om Chile. Under en period i livet ville jag inte alls

en rysning genom hela kroppen, jag stannade och höjde volymen.

DET ÖGONBLICKET KOM att bli början på en intensiv och extremt omvälvande tid för Samuel. Alla varningstecken om stulna barn, som adopterats bort mot föräldrarnas vilja eller vetskap, stämde överens med Samuels fall. De namn som det varnades för, och som var involverade i över 2 000 barnstölderna från Chile, varav nästan hälften gick till Sverige, var ansvariga även för Samuels adoption.

Samuel berättar om en bra uppväxt med sina svenska föräldrar och en syster. Föräldrarna var alltid öppna och ärliga med hans bakgrund, och han hade full insyn i sina papper som var framme då och då genom åren. Som många andra adopterade barn hade han funderingar och frågor och pendlade mellan att inte alls vilja veta av sitt födelseland, till att känna en tomhet över ovissheten. Han var en av få med utländskt ursprung på en liten ort, och fick känna av både mobbing och rasism under uppväxten. Den romantiska bilden av Pocahontas och indianer krockade ofta med hans verklighet.

– Det som slog mig när jag

började bli lite äldre var att det var mindre papper kring mig och min adoption än vad det är om man köper en bil. Det fanns en kort historia, men jag hade en känsla av att det var något som inte stämde.

NÄR POLLETEN FÖLL ner under radioinslaget blev Samuel först som förlamad.

– Jag satt bara där och tänkte: ”Vad gör jag nu”.

Han stämplade ut, åkte hem, ringde till Adoptionscentrum som hade handlagt hans adoption, och som var hans svenska föräldrars garanti för att allt gått rätt till, och bad att få ut sin fullständiga akt. Med hopp om att få betryggande svar möttes han istället av vad han upplevde som ifrågasättande. Vad skulle han med det till? Varför? Skulle det vara nödvändigt? I det läget kände Samuel sig oerhört ensam. Vem kan hjälpa om inte adoptionsbyrån som var hans länk till Chile gör det?

Han beslutade sig för att leta upp kvinnan som var med i radioprogrammet. Han hittade henne på internet, skrev ett långt mejl och vädjade om hennes hjälp. Inom mindre än ett dygn möttes de på Skype.

– Då var det som om startskottet

” *Det gick som en rysning genom hela kroppen, jag stannade och höjde volymen.*

höra talas om Chile, men nu bytte jag inte kanal. Jag fortsatte lyssna. Det var en kvinna som intervjuades om stulna barn från Chile. Jag hade hört talas om det men trott att det var långt innan min tid. Men något i hennes historia började låta bekant. Det gick som

Samuels barn har plötsligt fått kusiner i Chile. Nu vill dottern lära sig spanska.

gick. Vi hade identiskt lika papper. Samma domare, rättssekreterare och huvudaktör, konstaterar Samuel.

EN ORGANISATION SOM arbetar på plats i Chile kopplades in och fick alla hans uppgifter. Samtidigt fick han namn på två personer i samma sats i Skellefteå. De träffades och

kunde känna igen sig i varandra.

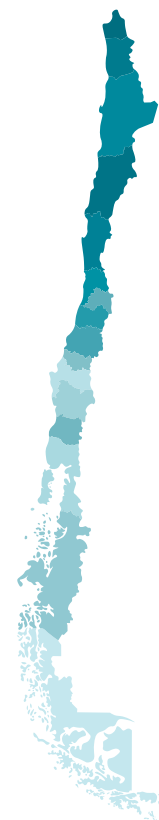
– Jag kunde äntligen öppna dörren som varit stängd så länge, och stänga en annan dörr bakom mig. Men jag var som ett känslomässigt vrak.

Samtidigt som den chilenska organisationen fortsatte söka efter hans rötter och sanningen, konfronterade han sina föräldrar i

Sverige med de nya uppgifterna.

– Det var först total förnekelse. De hade ju litat på kvinnan som gjorde det här, och på Adoptionscentrum. Jag skickade allt material jag hade till dem. Sen ringde min mamma och sa: ”Samuel, jag tror du är stulen”.

Givetvis var det en chock även för dem, att deras son, som de tagit

VISSTE DU ATT...

»... Chile, som ligger i Sydamerika, är världens längsta land? Från norr till söder är det 4 270 kilometer långt. Sverige är också ett långt land, men med sina 1 572 kilometer kommer vi inte i närheten av Chile.

»

till sina hjärtan och försökt hjälpa och stötta genom livet, kanske var illegalt bortadopterad. Och att andra föräldrar kanske tärts av sorg över att ha blivit berövade sitt barn.

Hans kontaktperson i Chile hade sedan plötsligt goda nyheter. Det fanns en familj som var hans. Kort därefter ringde det på Facetime, och med kameran på i telefonen möttes han av ett ansikte.

– Det var en tjej i min ålder, med mina ögon. Det var min lillasyster.

Där fanns ytterligare en syster och en bror. Och – deras och Samuels gemensamma biologiska mamma.

– Vi bara grät floder och skrattade. Min mamma gömde ansiktet i händerna och sa: ”Snälla, hata mig inte”. Jag fick förklara, med tolk, att jag aldrig skulle kunna hata henne, att hon är en stark kvinna och att jag bara vill veta att de har det bra. Jag sa att om de inte vill ha kontakt så är det okej. Då tittade hon upp.

ALLT DETTA HÄNDE inom loppet av 20 dagar. En berg-och-dal-bana mellan hopp, förtvivlan, frustration, panik, ångest, spänning och glädje, hade nått en ny nivå.

– Nu kände jag att jag vill veta hur långt jag kan ta det. Hade jag fått göra om det hade jag nog försökt ta det lugnare och försökt smälta lite i taget. Nu gick det lite väl fort, men det gick ju inte att bromsa.

Han har fått sin chilenska familjs historia i takt med att ett gentest lett honom till fler släktingar. En rättslig process pågår i Chile mot den svenska kvinnan som var nyckelperson i de illegala adoptionerna. Det har framkommit att hon sökte upp den utsatta indianska folkgrupp som Samuels biologiska mamma tillhör, och erbjöd henne och andra unga kvinnor hjälp: ”Jag tar hand om ditt barn tills du kommer på fötter”. Hans mamma var ung och ensam och tog kvinnans hjälp.

Kort efter hans födelse började mamman fråga efter sin son utan framgång. Vilket förklarar varför han som spädbarn flyttades mellan tre olika barnhem innan

Samuels chilenska mamma får vinka till sina nyfunna barnbarn i Sverige på Facetime.

” Vi bara grät floder och skrattade. Min mamma gömde ansiktet i händerna och sa: ”Snälla, hata mig inte”.

han kom till Sverige, bara tre månader gammal. I alla år har hon pratat om honom med sina andra barn, som otaliga gånger fått höra: ”Undrar hur er bror har det”.

Nu hoppas Samuel och många andra i hans sits på upprättelse och en rättsprocess även i Sverige. En chilensk dokumentär har gjorts där även SVT är involverade. Han har fått ut sin akt från Adoptionscentrum, dock tydligt censurerad med svarta fält. Han uppmanar till att våga vara kritisk till allt från födelsebevis till överläggningar vid adoptioner, som han anser ska skötas av en statlig myndighet som kan granskas.

IDAG HAR SAMUEL två familjer, en i Sverige och en i Chile. Han har regelbunden kontakt med syskonen och är väldigt lik sin yngre bror.

Kvinnan i det utlösande radioprogrammet har visat sig vara hans syssling! Hans nioåriga dotter vill lära sig spanska och har egen kontakt med kusinerna i Chile.

– Om jag tror på något så var det nog meningen att det här skulle hända. Jag hade aldrig bytt det liv jag har här i Sverige. Jag har aldrig varit arg över att jag är adopterad och jag är inte anti mot adoption. Det som är gjort går inte göra o gjort. Men någon måste ta ansvar och medge att det här blev fel.

Hade inte coronaviruset kommit i våras stod en resa till Chile på önskelistan. Tills vidare fortsätter de att ses digitalt. Farmor i Chile får vinka till sina nyfunna barnbarn i Sverige på Facetime och Skype, medan farmor och farfar i Sverige fortsätter att finnas med här i Norrbotten. ●

Vintertid på kyrkogårdarna

»Det vita gnistrande vackra snötäcket som bäddar in våra kyrkogårdar i ett mjukt skimmer väcker också en del frågor och åsikter för våra besökare.

»Här redogör vi för vilka insatser kyrkan gör och inte gör, varför, och vilken hjälp du som besökare kan få. Du får också upplysande tips om gravljus.

Text: *Anna Bergström*

VILKA LJUS FÅR ANVÄNDAS?

»Att tända ljus på gravarna är en fin tradition som lyser upp vackert i vintermörkret. På kyrkogårdarna i Boden, Harads och Gunnarsbyn gäller följande:

ENSKILDA GRAVAR: Här får du använda vilka ljus och prydnader du vill inom blomlådans kanter. Har du inget skötselavtal ansvarar du själv för att ta bort använda ljus. De ska sorteras som brännbart. Använder du batteriljus, ta hem förbrukade batterier och lämna till återvinningen.

ASKGRAVLUND OCH MINNESLUND: Här får du tända de ljus som passar i ljusbäraren samt vanliga värmeljus. Inte gravljus eller marschaller.

COLUMBARIET: Här får inga gravljus och absolut inte marschaller användas, endast anvisad ljusbärare.

I Columbariet får endast anvisad ljusbärare användas.

Foto: CAMILLA ARVIDSSON

Foto: ANNIKA BERGLUND

HUR FUNKAR SNÖRÖJNINGEN?

»Under vintersäsongen på kyrkogårdarna snöröjs alla gångar fram till Trettondedag jul eftersom kyrkogårdarna har som flest besök fram till dess. Efter det snöröjs endast huvudgångarna. Till huvudgångar räknas de bredare gångarna på kyrkogårdarna.

Vid begravning skottas det givetvis fram till graven. Men i övrigt skottar kyrkogårdspersonalen inte fram till gravstenarna och efter Trettonhelgen alltså inte heller de mindre gångarna.

ANLEDNINGARNA ÄR FLERA:

Varje skottad gång på kyrkogården blir slaskig vid töväder och hal när det fryser på igen, och det är omöjligt att hålla säkert sandat varje dag överallt hela vintern. Även där det är sandat – gå försiktigt.

2 Ett annat skäl till att det inte skottas ända fram till alla gravar är att det blir svåra frostsador på gräsmattorna, och stora ytor som måste sås om varje år. Det är både kostsamt och tidskrävande.

3 Många gravar står orörda under vintern och då får snötäcket skydda och bädda in platsen vackert istället.

DU SOM BESÖKARE får givetvis gärna ta med en spade och skotta själv sista biten till den grav du ska besöka vintertid. Är du äldre eller har funktionsvariationer som gör att du inte kan skotta själv hjälper personalen gärna till.

Vill du ha hjälp med snöröjning?

»Ring innan och meddela vilken kyrkogård och grav det gäller, och när du planerar att komma, tel: 0921-775 30.

Bördan som ingen ser dig bära

Vad vet vi egentligen om dem vi möter varje dag? Eller om dem vi har nära inpå oss på våra arbeten, i sportklubbar eller andra föreningar vi är med i? Ofta tror vi oss veta ganska mycket; ålder, jobb och kanske om de har syskon eller någon släkting som vi känner till. Om någon har skilt sig eller hittat en ny partner kanske vi också känner till. Men sen, vad vet vi egentligen om de personerna? Oftast ganska lite. Faktum är att det ibland även gäller dem vi delar livet med som familj.

För de flesta finns det saker som vi väljer att inte tala om. Som vi väljer bort att berätta om, eller som vi helt enkelt inte försöker få andra att begripa och ta till sig. Kalla det för hemligheten som bara du och Gud känner till. Det där som ingen annan vet. Några kanske anar eller misstänker, men de vet inte säkert. För andra är det precis tvärtom. De vill berätta, vill visa upp, och försöker gång på gång få andra att förstå. Men, alla andra ser bort. De vill inte se, vill inte veta, eftersom det är bekvämast så. Vi kan kalla det bördan som ingen ser dig bära.

NU I JULETID påminner vi oss om berättelsen om Jesu födelse. Orden ”vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivnas” inleder evangeliet om Jesus. I den berättelsen finns en person som nästan alltid hamnar i utkanten av berättelsen när vi återberättar den. Jag tänker på Maria. Istället hamnar händelser i dåtidens värld i centrum. Skattskrivningen som fick till följd att det inte fanns plats i härbärgat, inte ens för en kvinna som var på väg att föda. Stjärnan över Betlehem, och de vise människens visit i stallet framträder mycket tydligare än Jesu egen mor i berättelsen. Tillsammans med änglarna på ängen, och herdarna som besöker det nyfödda barnet gör det att Maria för de allra flesta blir en figur i utkanten av berättelsen. Frågan är om någon funderat på och verkligen förstått vilken börda som hade lagts på henne? Kortfattat står det i evangeliet att allt som Maria fick vara med om denna natt, i stallet som tillhörde härbärgat i Betlehem, var något hon tog ”till sitt hjärta och begrundade”.

Redan när Maria blev havande lades den första stenen till bördan. Hon skulle få en son som ska bli stor och kallas den Högstes son. De som berättar om det märkvärdigaste som hänt i vår värld lämnar Maria och hennes tankar utanför. Och så fortsätter det. Vi reflekterar sällan över Marias känslor när hon senare i evangeliet bär fram Jesus i templet för att tacka Gud för barnet och då möter Symeon som säger henne: ”Detta barn ska bli till fall eller upprättelse för många... ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd”. Ännu en sten som läggs till hennes börda. Och

ingen ser vad som har lagts på henne, och ingen ser det hon får bära.

Det finns något som känns igen i berättelserna om Maria och som blir tydligt när vi närmar oss en av de största högtiderna i vår del av världen. Julen, och allt vad julfirandet innebär, skapar en press på oss människor. Det är nu vi ska vara harmoniska. Det är nu livet ska vara på topp, och vi ska vara precis så där lyckade och lyckliga som vi önskar att vi kunde vara...

Några av de människor du möter, som ler mot dig, kämpar för att bära en osynlig börda.

Foto: PXFUEL

Men fastän det är jul, en helg med firande där glädje och samvaro är efterlängttade av många, så finns det också de i vår närhet som bär på bördor som ingen ser. Kanske är det rentav du eller jag. Hemligheten som vi inte vill att andra ska se, eller bördan som vi egentligen vill visa för andra men som ingen tar notis om. Det finns de som bär på sjukdomar som i saktare eller snabbare takt bryter ner dem; cancer, ALS eller någon diagnos som inte är fastställd än. De som bär på den bördan ser många gånger ut precis som alla

andra. Några av de människor du möter, som ler mot dig, har barn som tagit sitt liv, eller syskon som fastnat i missbruk, eller balanserar själva på en hårfin kant på väg mot psykisk ohälsa. Ytterligare någon annan är ofrivilligt barnlös, hemlös, eller arbetslös.

DET FINNS MYCKET som vi inte ser andra kämpa med att bära, mycket som bärs utan att det visas upp. Min förhoppning inför julhelgen är att vi ska bli de som både vill se, och de som vill hjälpa till att bära den börda som tynger i någon annans liv.

”De som berättar om det märkvärdigaste som hänt i vår värld lämnar Maria och hennes tankar utanför.

Om det sker i kärlek så kan vi minska de bördor som vi själva har lagt på oss, stuvat undan i våra liv, och lättare låta Jesus bli den som bär oss, och hela världen, med den kärlek som han har till var och en av oss. I Galaterbrevet 6:2 står det: ”Bär varandras bördor så uppfyller ni Kristi lag”.

Gud, du som själv lät dig bäras av Maria. Du bär nu allt i den här världen, mig som alla andra.

Lär oss se alla de bördor som bärs och ge oss mod att visa för andra vad vi själva bär på.

Guds rika välsignelse till er alla!

Hans Johansson,

Din kyrkoherde i Boden
hans.johansson@svenskakyrkan.se

Foto: ALEX GIACOMINI/IKON

DEL
4

FÖRSAMLINGSPEDAGOG

» Inom Svenska kyrkan arbetar många präster, diakoner, kyrkomusiker och församlingspedagoger. Men vad gör en diakon egentligen? Och hur blir man kyrkomusiker?

» I en serie artiklar kommer vi nu att få stifta närmare bekantskap med Svenska kyrkans fyra profilyrken: diakon, präst, kyrkomusiker och församlingspedagog.

VEM?

Jan Ziewersson, blivande församlingspedagog:

Goda förebilder öppnade mina ögon för pedagogik

Text: **Johan E Skoglund**

» När Kyrkfönstret för några år sedan intervjuade Jan Ziewersson arbetade han ett år som volontär i Svenska kyrkan Boden. Han hade då hunnit med att vara både konfirmand- och ungdomsledare. När vi nu träffas igen, har han gått vidare på den kyrkliga banan och läser profilåret till församlingspedagog efter avslutad pedagogutbildning. Jan berättar om hur han hamnade här.

– Jag har alltid varit intresserad av att jobba med människor, och genom goda förebilder öppnades mina ögon gällande pedagogik, så valet att utbilda mig inom fältet kändes rätt. Men det som verkligen fick mig att ta steget och flytta till Uppsala var nog min familj, som alltid uppmuntrat mig, samt de anställda och församlingsborna från församlingarna i Boden. Svenska

kyrkan känns som mitt andra hem och jag drömmer om att kunna bjuda in andra att dela den gemenskap jag en gång själv blev inbjuden att vara en del av, säger Jan.

JAN HAR STUDERAT till förskollärare i Uppsala, och läser nu vidare till församlingspedagog där. Utbildningen till förskollärare var 3,5 år. Sedan jobbade Jan ett och ett halvt år som heltidsanställd inom förskolan innan han nu började utbilda sig till församlingspedagog.

Jan har genomfört två praktikperioder, som var en månad lång vardera.

– Tanken var att jag skulle göra dessa någonstans inom Luleå stift, men på grund av coronaviruset och reserekommendationerna som medföljde, så gjorde jag båda praktikerna här i Uppsala i för-

Jan hoppas på att få arbete som församlingspedagog här i den norra delen av landet.

Foto: PRIVAT

samlingen som jag nu bor i, Helga Trefaldighets församling, berättar Jan.

Som församlingspedagog är man inte knuten till ett stift som präster och diakoner. Men Jan läser för Luleå stift, och har en påtaglig hemlängtan och säger att han har planer på att flytta tillbaka till stiftet igen.

DET ÄR EN exklusiv utbildning Jan går.

– Vi som läser på heltid till församlingspedagog är inte många, sammanlagt är vi fyra stycken i Uppsala och tre stycken i Lund. Jag är den enda killen, och när det gäller ålder är några mellan 27 och 30 år och några mellan 30 och 40, berättar Jan.

– De som läser i Lund är alla från Lunds stift, om jag förstätt det rätt, men i Uppsala är vi lite mer spridda. Jag läser för Luleå stift, sedan har vi en som läser för Uppsala stift, en som läser för Linköpings stift och en för Västerås stift, fortsätter Jan.

Det finns även några som läser på distans men dessa har han inte träf-

” Jag drömmer om att kunna bjuda in andra att dela den gemenskap jag en gång själv blev inbjuden att vara en del av.

fat. Just nu är de ungefär 20 stycken som läser i Uppsala på distans och halvfart under två år.

Frågan om vad som är bäst med utbildningen får Jan att tänka till rejält.

– Oj. Det var ingen lätt fråga. Något vi jobbar väldigt mycket med är att det inte handlar om att mata in fakta eller klara av en tenta. Vi reflekterar istället kring olika saker: ”vad tänker jag om detta” eller ”hur ställer jag mig till det här”. Alltså, vi läser inte bara saker för att nå ett mål eller så, utan vi lär oss saker för att vi faktiskt ska ha verklig nytta av det och ta till oss det, reflektera kring det, och utveckla oss själva som pedagoger i en kristen gemenskap.

JAN SKULLE REKOMMENDERA utbildningen till andra. Om någon tycker det är spännande med pedagogik, och kristen tro, så är detta en makalöst rolig och givande utbildning att gå.

Hur avslutas utbildningen?

– Under året skriver vi ett per-

sonligt församlingspedagogiskt program. Detta är något vi jobbar med under hela utbildningen. I den reflekterar vi, och tar ställning till vad vi tänker och tycker om de olika delar som bildar vår pedagogiska och teologiska grundsyn. Denna redovisas i slutet på utbildningen och omfattar 25–30 sidor text, berättar Jan.

Och sedan då? Vad är dina framtidsplaner?

– Jag tänker mig nog att jag ska flytta hemåt, norrut. Och jag hoppas verkligen att jag ska få möjlighet att jobba som församlingspedagog i någon församling uppåt norr.

Vill du komma hem och jobba i Boden?

– Jag hade absolut inte haft något emot att få jobba med många av de fantastiska personerna som har varit förebilder för mig när jag vuxit upp. Stan, och församlingsborna som tillhör Svenska kyrkan Boden, ligger mig varmt om hjärtat, så om jag hade fått möjlighet att jobba och verka i Boden, ja, då hade jag varit mycket glad och tacksam.

FAKTA OM...

... **församlingspedagogutbildningen:**

» Församlingspedagogutbildningen är på ett år.
» Främst läser man pedagogik men sammanlagt är det sju fokusområden som studenterna fördjupar sig i under årets gång: diakoni, gudstjänst, konst och musik, strategi och ledarskap, själavård, teologi och samhälle, samt församlingspedagogik.

Från livets mening till skoskav

» Skulle du vilja arbeta med barn, unga och familjer? Gillar du att tala om både livets mening och skoskav? Känns ungas situation angelägen för dig och skulle du vilja vara deras stöd i skolan och på nätet? Vill du undervisa och förnya kyrkans lärande? Då kan församlingspedagogyrket vara något för dig.

Barn och unga är en prioriterad grupp i Svenska kyrkan. Församlingspedagogen står mitt bland barnen och de unga. Ansvaret för och mötet med barn och ungdomar är centrum i pedagogens yrke. Det kan handla om att finnas med i nätverk, grupper eller konfirmandläger. Att ha kontakt med skolan, samarbetspartners inom kommunen eller ungdomsorganisationer.

KONFIRMANDARBETE ÄR EN angelägenhet för hela församlingen och församlingspedagogen har en självklar plats i teamet. Att samarbeta och hela tiden utveckla lärandet, undervisningen och den sociala gemenskapen hör till uppgifterna. Arbetet med barn, unga och familjer är andra delar i yrket som församlingspedagogen utformar tillsammans med anställda och medlemmar i församlingen.

Att vara församlingspedagog handlar om att undervisa, berätta och samtala om tro. Att nå både 6-åringar och 18-åringar med samtal och funderingar om Gud och tro är stimulerande och utmanande. Att ha pedagogiskt ansvar och arbeta med lärande gör att egen reflektion och lärande blir en del av församlingspedagogens livsstil.

Källa: svenskakyrkan.se

Ett personligt församlingspedagogiskt program redovisas i slutet på utbildningen och omfattar 25–30 sidor text.

Foto: ANNA SEMENCHENKO/GETTY IMAGES

BLI FÖRSAMLINGSPEDAGOG

» För att bli församlingspedagog krävs en lärarexamen samt vissa stiftsförlagda utbildningsmoment. Därefter följer pastoralteologiska studier vid Svenska

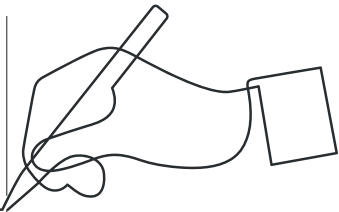
kyrkans utbildningsinstitut.

Läs mer:

www.svenskakyrkan.se/utbildningsinstitutet/att-bli-forsamlingspedagog

SKRIV
UPP!

» Nästa val hålls
söndagen den
19 september
2021.

Så går det till att ställa upp i kyrkvalet

Du som är engagerad i Svenska kyrkan kan ställa upp som kandidat i kyrkvalet. Skulle du bli invald får du vara med och bestämma vad kyrkan ska satsa sina pengar på.

Text: *Maria Sandell*

» Karin Perers är ordförande för kyrkomötet. Hon tycker att de kandidater som väljs in i kyrkovalet ska representera de breda grupperna av kyrkotillhöriga.
– Svenska kyrkan behöver förtroendevalda med väldigt olika erfarenheter. Det är då vi kan bilda goda lag tillsammans.

du bara göra om du känner dig bekväm med det:

– Det räcker med att du har ditt engagemang i och för kyrkan. Kyrkan bär tron åt oss alla. Vi duger som vi är. Det är Svenska kyrkans människosyn!

DE VIKTIGASTE UPPGIFTERNA för dem som blir invalda som lokala kyrkopolitiker är att bestämma om kyrkans pengar och verksamhet.

Direkt efter kyrkovalet behöver de nyvalda bestämma hur församlingens eller pastoratets budget ska se ut. Där finns det möjlighet att välja vilka verksamheter som ska lyftas fram och hur mycket man ska satsa på byggnader, verksamhet och personal. Det kan vara mycket konkret: Vill vi satsa på en ungdomsledare, på musiklivet, på stöd till äldre och ensamma? Eller något helt annat?

– Den stora och riktigt viktiga frågan är beslutet om budget, den

är ju ett sätt att prioritera, konstaterar Karin.

Efter varje kyrkoval behövs också en ny församlingsinstruktion. I den formuleras vad församlingen vill och åt vilket håll den ska utvecklas. Det är ett gemensamt arbete i församlingen att ta fram den. Sedan beslutar kyrkopolitikerna om församlingsinstruktionen.

NÄR DU VILL engagera dig ska du börja med att ta reda på vilka nomineringsgrupper som tidigare ställt upp i kyrkovalet på din hemort. Oftast finns det någon nomineringsgrupp du kan känna dig hemma i.

Karin tycker att de som redan är aktiva i kyrkopolitiken har ett ansvar att fråga dem som hittills inte är engagerade om de vill ställa upp. Självt gick hon som ung kyrkopolitiker till en kyrkokör med många unga och frågade om någon ville engagera sig i hennes nomineringsgrupp. Efteråt var det två

” *Det räcker med att du har ditt engagemang i och för kyrkan.*

Karin Perers, kyrkomötets ordförande

Du som funderar på att ställa upp i kyrkovalet behöver vara förankrad både i din tro och i kyrkan. Du ska ha lust att dela med dig av det som du brinner för. Däremot behöver du inte kunna bidra i teologiska samtal. Karin tycker att det ska

”Min vision är att kyrkan ska fortsätta att vara öppen och närvarande i hela landet och finnas i både glädje och sorg. Kyrkan ska finnas för alla som vänder sig till henne, utan att fråga vem du är, hur du tror eller ens OM du tror. Om du vill är du välkommen att höra till Svenska kyrkan.”

**Karin Perers,
kyrkomötets ordförande**

30

tusen
personer

»... ställde upp som kandidater i förra kyrkovalet 2017. 23 000 valdes till minst ett uppdrag. Kyrkovalet, som hålls vart fjärde år, är viktigt eftersom Svenska kyrkan är en demokratisk folkkyrka. Svenska kyrkan är beroende av människors engagemang och i kyrkovalet har du och andra möjlighet att påverka.

**VISSTE
DU ATT...**

»... alla medlemmar som fyllt 16 år senast på valdagen får rösta. Förra kyrkovalet röstade ungefär en miljon människor.

körmedlemmar som tackade ja.

– Den erfarenhet jag har efter många års arbete är att väldigt många väntar på frågan. När den kommer är det förhållandevis många som tackar ja. Det är lättare att tacka ja än att kliva fram och anmäla sig!

SKULLE DET INTE finnas någon nomineringsgrupp som passar dig går det också att bilda en ny grupp. Då behöver ni vara ett antal människor som har samma vision och ni behöver stödpersoner för att kunna registrera en ny grupp.

Karin tipsar också om församlingsråden. Att vara med i ett sådant råd är också ett sätt att engagera sig. Ofta har flera församlingar gått samman i ett gemensamt pastorat. I så fall ska det finnas församlingsråd i varje församling. Vilka som ska vara med i råden bestäms inte i kyrkovalet utan efteråt.

– Det är föreskrivet att det ska vara öppna möten dit alla är välkomna att vara med och föreslå vilka som ska vara med i församlingsråden. Kyrkofullmäktige väljer sedan vilka som ska ingå i församlingsråden, säger Karin Perers.

Karin Perers kommer från en bondgård i Dalarna där kyrkan var en självklar del av livet. Hennes eget engagemang som förtroendevald startade när hon som mycket ung kom till Stockholm och Sofia församling på Södermalm. Hennes allra första uppdrag var att delta i arbetet med församlingsbladet.

– Kontakten med kyrkan gav mig en hemhörighet i storstaden, säger hon.

Läs mer...

»... om att ställa upp i kyrkovalet på www.svenskakyrkan.se/stall-up

LITEN ORDLISTA

Förtroendevald: Den som är vald till något uppdrag i Svenska kyrkan, i kyrkovalet, i församlingsrådet eller på annat sätt, exempelvis som kyrkvård.

Kandidat: Den som ställer upp som valbar i kyrkovalet. Kandidaternas namn står på nomineringsgruppens

valsedlar. I kyrkovalet går det att sätta kryss för ett, två eller tre namn.

Nomineringsgrupp: Kyrkovalets motsvarighet till partier. En del grupper finns bara i en viss församling, andra ställer upp även på stiftsnivå och i valet till kyrkomötet.

KRAV FÖR ATT BLI KANDIDAT

Du som vill bli kandidat i kyrkovalet måste:

» vara medlem i Svenska kyrkan.
» vara döpt i Svenska kyrkan eller annat kristet samfund, eller tidigare ha varit förtro-

endevald i Svenska kyrkan.
» fylla 18 år senast på valdagen.
» vara kyrkobokförd i det område valet gäller.

Det är ögonen jag minns

När jag var ny präst kunde jag i början bli lurad av kroppen och kroppshållningen. När hon öppnade dörren och kroppen som är märkt av ålder står lite ihopsjunken, nästan krum. Och jag trodde – så naiv jag var – att det var en skör person som stod framför mig. Allt eftersom lärde jag mig snabbt att hennes kropp inte berättade särskilt mycket om hennes kraft.

Det är vackert dukat och hon visar gärna sitt hem. Går sakta, ibland lite stappligt, men hon vill ändå gå runt och visa. Och det är så självklart att servera mig kaffe med darrande hand. Hjälpa till? Det kommer inte på frågan! Och så börjar hon berätta om maken. Han som hon skött om i flera år. Han som dött och vars begravning jag får ta hand om.

Och blicken är där. Den beslutsamma blicken hos någon som inte viker sig så lätt när livet blir svårt. Hon tillhör järn-kvinnorna. Jag brukar kalla dem så tyst för mig själv och jag känner en stolthet över att vi är medsysterar i ett liv, i en värld som inte är helt enkel. Trots ålderskillnaden och skillnaden i livserfarenhet möts vi och jag lyssnar och lyssnar. Och slås av hennes inneboende kraft.

HON BERÄTTAR OM sjukdomen som kom in i deras liv. Hur hennes kraftkarl till make sakta tynade bort inför hennes ögon och hur hon envist låtit honom bo kvar hemma. Det har inneburit att hon inte fått sova hela natten på ett långt tag. Hur hon med nervöst hjärta snabbt ilat ut för att handla och med beundransvärd snabbhet gjort sina ärenden för att komma hem och se att inget hänt honom eller hemmet. Hur hon fått sköta hans personliga hygien. Och hur hon nattat honom i god tid och själv lagt sig bredvid med förhoppningen att få några timmars sömn innan han börjar nattvandra. Kanske kliver hon upp försiktigt om det är något alldeles särskilt program hon vill se på tv, fast då är ljudet så lågt att hon knappt hör.

Men hon berättar också om hur han med ömhet stryker henne över kinden och minns sitt smeknamn på henne. Det som bara han fick säga. Om eftermiddagskaffe med de hembakade kardemummabullarna som de båda njöt av. Om stunder av kärlek då de hållit varandra i handen för en kort stund innan hans oro får honom att börjar vandra runt och plocka i allt. Som gör att hon får leta allt möjligt på alla möjliga ställen.

”Men hur orkade du?” Och så är de där, ögonen med den envisa blicken. ”Jag lovade honom att så länge jag orkade skulle han få bo hemma.” Och så skiftar blicken till sorg: ”Fast till slut gick det inte”. Och hon berättar hur barnen tjatat på henne att tänka på sig själv, att det finns boenden, att de inte vill förlora sin mamma också.

Så skiftar blicken igen till beslutsamhet och hon berättar om hur hon insåg att nu går det inte längre. Och hon sitter i möten med kommunen för att få avlastning och det hela slutar med att kommunen ser att

Foto: MAGNUS ARONSON

”Bakom hans förändring såg jag den man jag blev så kär i.

avlastning inte räcker utan ett stadigvarande boende behövs. ”Då grät jag men jag började märka upp hans kläder så att de inte skulle komma bort av misstag. Jag tvättade hans morgonrock som han var så förtjust i och köpte en riktigt varm filt åt honom eftersom han är så frusen.” På min fråga om hur det kändes svarar hon – och ögonen får en blandning av sorg och beslutsamhet – ”Jag var ju tvungen. Jag höll på att gå under”, och hon fortsätter. ”Du ska veta att min generation, vi tror på att hålla fast vid varandra i nöd och lust. Och bakom hans förändring såg jag den man jag blev så kär i. Och jag minns hur han såg på mig och hur det kändes när han höll om mig. Och hur vacker han sa att jag var. Vänta! Du ska få se.”

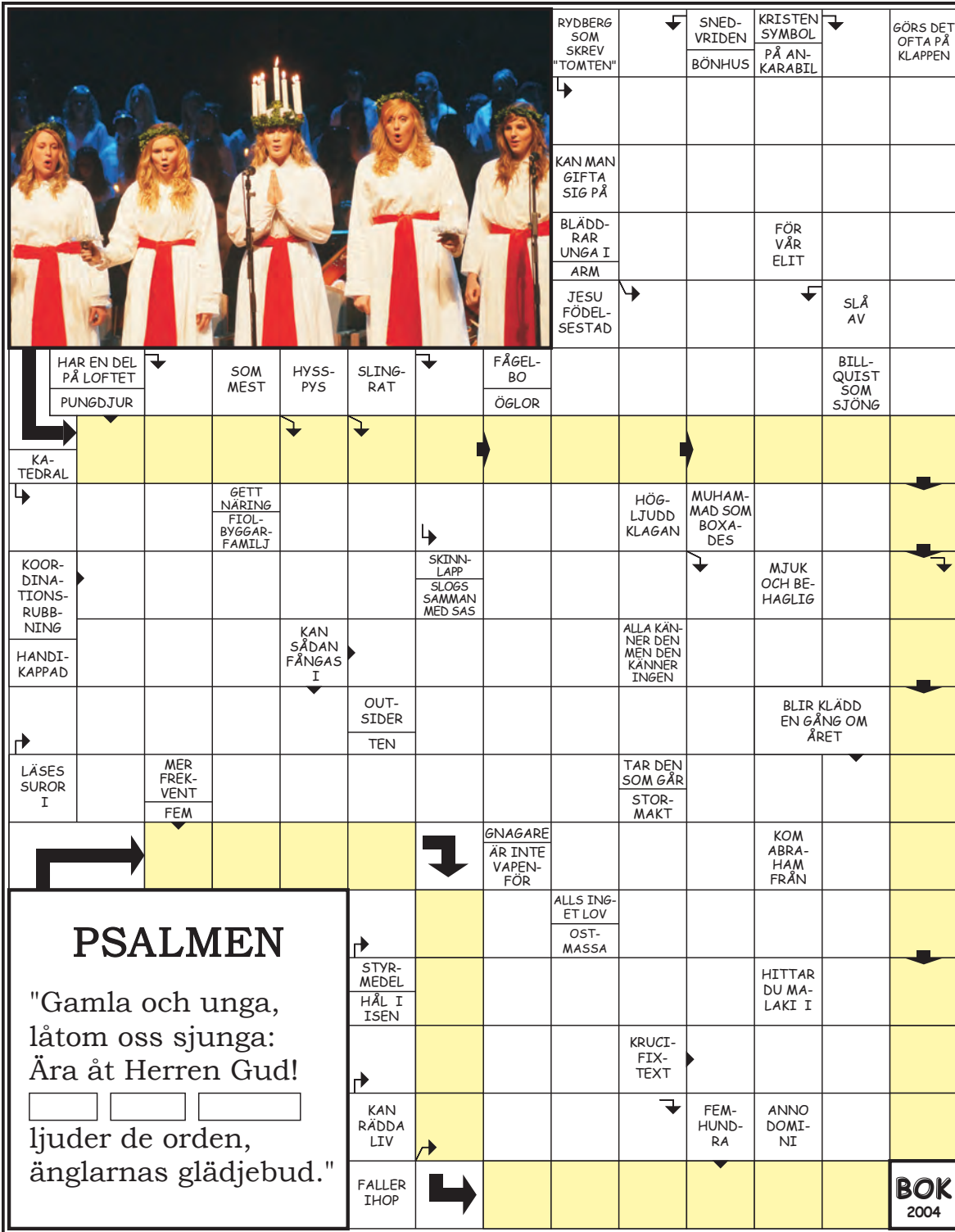
Och hon hämtar foton. Underbara foton på ett ungt vacker par. Han har mörka lockar och pussar henne på kinden medan hon skrattar av förtjusning. Han har mörka ögon som allvarligt tittar på fotografen när deras bröllopsfoto togs. Och han har ett stort, smittande leende när någon fångar dem på bild när de var på fest i smoking och chiffongklänning.

OCH JAG SER henne på bilderna. Ung. Vacker. Full i skratt. Ögonen glittrar och jag känner en tacksamhet mitt i allt över att vi inte vet vad som ska hända i våra liv. Då kanske hennes ögon inte hade glittrat? Jag fastnar särskilt för deras bröllopsfoto. Hon är också allvarlig där hon står i sin vita klänning med stor brudbukett av rosor. Jag tittar närmare och jag ser i hennes ögon ett frö som livet kommer att få att växa så att hon med envishet tar sig en livets skiftningar. En järn-kvinna. Jag har dem som förebild när jag ibland tittar framåt mot min framtid som jag inte har en aning om hur den kommer att bli.

Anna Grenholm

Foto: GETTY IMAGES

PSALMEN

"Gamla och unga, låtom oss sjunga: Ära åt Herren Gud! ljuder de orden, änglarnas glädjebud."

BOK 2004

GRATTIS!

Vi gratulerar vinnarna i det senaste korsordet: Stig Lindgren, Ruth Lundberg och Ulla-Britt Eriksson.

GÖR SÅ HÄR

Sänd in lösningen till:
 Församlingsexpeditionen
 Strandplan 25
 961 34 Boden
 Vi vill ha ditt svar senast den 19 januari.
 » De tre först öppnade rätta

lösningarna vinner en presentcheck till en kyrklunch eller en blomsterbutik (beroende på läget med covid-19).
 » Vinnarna får besked per post, och sina namn publicerade i nästa nummer av Kyrkfönstret.

Namn:

Adress:

Postadress:

Ett år fullt av möjligheter

»Vinden rufsar om Felicia Enbergs kalufs och hon plockar skrattande bort några hårtestar som har fastnat. Bakom sig har hon och arbetskamraten Manfred Mattsson Stenman Bodens ståtliga kyrka. Ungdomarna blickar nu fram emot ett år som volontärer.

– Det här känns väldigt skoj. Det känns bra att få vara med och ta hand om de barn och ungdomar som söker sig hit. Jag har själv varit med i Kyrkans ungdom, och har många bra minnen från den verksamheten, säger Felicia.

Hon har goda vänner som har arbetat som volontärer.

– De har trivts med det jobbet och rekommenderade mig att söka, säger hon.

MANFRED HITTARDE JOBBET av en slump.

– Jag var på jakt efter sommarjobb. Då var det en annons för sommararbete på kyrkogårdarna som jag blev intresserad av. Under den annonsen såg jag en annons om volontäråret, och då blev jag nyfiken, berättar han.

Och på den vägen är det. Han är knuten till Mariakyrkan i Sävast, där han dessutom är med i kören och får tillfälle att ta orgellektioner hos kyrkomusikern Niklas Thornéus.

– Det är en otrolig bonus. Jag har spelat orgel sedan jag var liten, och håller på mycket med musik. Jag ser det här jobbet som en möjlighet att se hur det är att arbeta som kyrkomusiker, säger han.

FÖRSAMLINGSPEDAGOGEN Mikael Dapefrid är Manfreds handledare.

– I det stora hela handlar det om att Manfred och Felicia ska få prova på hur det är att arbeta inom kyrkan. Givetvis ska de då få meningsfulla uppgifter, säger Mikael.

Manfred kommer även att arbeta med en barngrupp i Mikaelsskyrkan i Hamptjärnmoran.

– Det är skönt att få hålla på med något som man verkligen tycker om, säger han.

Manfred och Felicia kommer att vara involverade i en rad olika verksamheter, som Liten och stor, Efter plugget, Riddarskolan, konfirmandgrupperna och barnkören.

Foto: JOAKIM NORDLUND

Felicia är placerad i Matteuskyrkan i Svartbyn men gör, precis som Manfred, inspel i Mikaelsskyrkan.

– Sedan kommer jag att vara kyrkvärd som tillägg till alla andra uppgifter, säger hon.

INTILL DEN STORA kyrkan pågår i dag arbetet med att ersätta sommarens blommor med vacker ljung. Löven som rivs ner av höstvinden lägger sig på den grusbeklädda gången och ungdomarna kisar mot solen. De ser fram emot det kommande året och längtar bland annat till adventstiden när kyrkan med levande ljus och

värme skapar en skön kontrast mot kylan och vintermörkret.

– Vi kommer bland annat att vara med i julspelet. Det kommer att bli jätteroligt. Men coronaviruset gör nog att vi får anpassa julspelet för att så många som möjligt ska kunna ta del av det, säger Felicia.

– Jag märker att barnen uppskattar det vi gör. De ser fram emot att träffas och verkar ha roligt. Det känns meningsfullt att få vara en del av det, säger Manfred och ler.

Felicia nickar instämmande:

– Jag ser fram emot det här året. Det känns helt rätt.

Text: Joakim Nordlund

” Jag ser det här jobbet som en möjlighet att se hur det är att arbeta som kyrkomusiker.